

Ferð á sam- felags- hjólini

EITT ÁR VIÐ FLATSKATTI

Undir slagorðinum "Tað skal loysa seg at arbeiða", fór landsstýrismaðurin í fíggjarmálum í desember 2011 í løgtingið við sonevndu flatskattalógini. Grundgevingin undir lógaruppskotinum var, at skal búskaparvøksturin økjast, er neyðugt at hava eina skattaskipan, ið ikki tekur hugin frá borgarunum at arbeiða

Jón Brian Hvidtfeldt

Í valstriðnum uppundir løgtingsvalið í oktober 2011 boðaðu allir flokkar frá, at skattaskipanin mátti broytast. Úrslitið gjørdist sum kunnugt ein flat-skattaskipan, ið var soleiðis lýst í samgonguskjalinum millum Sambandsflokkinn, Fólkaflokkinn, Miðflokkinn og Sjálvstýrisflokkinn:

"Fyri at tað altíð skal loysa seg at arbeiða, verður ein flat-skattaskipan sett í verk."

Nýggi skattastigin hevur ein skattafrían botnfrádrátt á 65.000 krónur og 20% í lands-skatti av inntøkum millum 65.000 og 500.000 krónur. Inntøkur yvir 600.000 krónur rinda 5% eyka av upphæddini millum 600.000 og 800.000 krónur, og 10% eyka av upphæddini yvir

eina millión krónur.

Sambært lógaruppskotinum, ið liggur til grund fyri flatskattinum, roknar landsstýrið við einum samlaðum lætta mátti broytast. Úrslitið gjørdist sum kunnugt ein flat-skattaskipan, ið var soleiðis lýst í samgonguskjalinum millum Sambandsflokkinn, Fólkaflokkinn, Miðflokkinn og Sjálvstýrisflokkinn:

Broytti skattastigin hevur verið nógv umrøddur farna árið. Á hesum síðum lýsa vit nakrar av avleiðingunum av fyrsta árinum við flatskatti.

Innflutningur jan.-nov. mió. kr. og prosent

	2011	2012	Munur	% munur
Til hav- og landbúnað	232	314	82	35
Rávøra til fiskavirking	119	128	8	7
Tilfar til byggivinnu	329	326	-3	-1
Tilfar til annan ídnað	857	1.135	278	33
Maskinur og amboð	323	407	85	26
Brennievni	1.015	1.235	219	22
Akfør	151	199	47	31
Til beinleiðis húsarhaldsnýtslu	1.163	1.158	-5	0
Skip og flogfør	723	1.328	605	84
Samantalt	4.913	6.230	1.317	27
Samantalt uttan skip og flogfør	4.190	4.902	712	17

Flatskatturin hevur bjargað arbeiðsplássum

EITT ÁR VIÐ FLATSKATTI Nýggja skattaskipanin hevur forðað fyri at fleiri fólk eru flutt av landinum, sigur formaðurin í Arbeidsgevarafelagnum

Áki Bertholdsen

Nýggja skipanin við flatskatti, hevur bjargað arbeiðsplássum í Føroyum.

Tað staðfestir Bergur Poulsen, formaður í Arbeidsgevarafelagnum.

Vit hava spurt hann, hvørjar royndir arbeiðsgevarar hava gjørt sær, nú flatskatturin hevur verið í gildið í eitt ár.

Tá ið flatskatturin varð settur í gildið, var stóra her-rópið, at nú skuldi tað loysa seg at arbeiða og at gongd fólk skuldi fáa meiri pengar um hendi fyri at seta samfelagið í gongd við størri nýtslu.

Í fyrstu atløgu er Bergur Poulsen ikki samdur í, at tað er um ein flatan skatt.

- Hetta er ikki ein flatur skattur, tí øll rinda ikki tað sama.

Tó ásannar hann, at skatturin er munandi flatari enn hann var, men sjálvur kundi hann hugsað sær, at skipanin verður púra fløt.

Hugurin batnaður

Bergur Poulsen sigur, at tað

hann frættir frá arbeiðsgevarum, er tað lættari nú at fáa fólk at arbeiða yvir, enn tað hevur verið.

Hann sigur, at hetta er í hvussu so er galdandi fyri virki í framleiðsluvirkjum.

- Viðhvørt var tórført at fáa fólk at arbeiða yvir, tí tað fór so nógv í skatti av yvir-tíðini.

Tað er munandi broytt, sigur Bergur Poulsen.

Hevði tað ikki verið, høvdu virkini verið noydd at sett fleiri fólk – sum í nógvum førum ikki eru tøk, tí so nógv fólk eru longu farin av landinum, tí har er skatturin lægri.

Hann veit fleiri dømi um fólk, sum høvdu ætlað sær uttanlands at arbeiða, tí har er skatturin lægri, men sum broyttu meining eftir at skatturin varð uplagdur.

- Í so máta hevur nýggja skattaskipanin bjargað nógvum arbeiðsmegi í landinum, tí høvdu øll hesi fólkini verið farin uttanlands, hevði tað lagt stórt trýst á lönirnar og hevði gjørt tað munandi dýrari at fingið arbeiði gjørt.

- Føroya Land er at kalla

» **Í so máta hevur nýggja skattaskipanin bjargað nógvum arbeiðsmegi í landinum**

drenað fyri summi sløg av handverkarum, so høvdu enn fleiri farið av landinum, samstundis sum ongin vildi arbeitt yvir, hevði tað tað trýst lönirnar upp.

- Sostatt hevur nýggja skattaskipanin eisini gjørt sítt til at varðveitt okkara kappingarføri.

- Tað var eisini í síðstu løtu, at skatturin varð umlagdur, tí høvdu vit havt bíðað eitt ár afturat við gomlu skattaskipanini, høvdu nógv fleiri verið farin av landinum við teimum avleiðingum, tað hevði havt við sær fyri trot á arbeiðsmegi, lönartrýsti og versnandi kappingarføri.

Hinvegin ásannar Bergur Poulsen eisini, at tað hevur ikki lætt um lönarkrøvini frá fakfeløgum, at skatta-

trýstið er linkað.

Hann dugir heldur ikki at siga um nýggja skattaskipanin hevur skapt fleiri arbeiðspláss.

Men hann heldur í øllum førum, at við tað, at skattaskipanin hevur gjørt sítt til, at kappingarførið ikki er versnað, hevur hon í øllum førum ført til, at vit hava varðveitt fleiri fleiri arbeiðspláss í landinum.

Somuleiðis fær hann ikki sagt nakað ítøkiligt um, hvørja ávirkan, nýggja skattaskipanin hevur havt á eftirspurningin.

Bergur Poulsen ásannar kortini, at hann hevur ongi tøl at halda seg til, men at hetta er fatanin, hann hevur eftir at hava samskipt við limir í arbeiðsgevarunum.